

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

(The only slovenic newspaper in the eastern States. Issued every Tuesday, Thursday and Saturday.)

Štev. 55.

NEW YORK, 7. maja 1903.

Leto X.

Velika odkupnina.

Ameriški milijonar v oblasti Yaqui Indijancev.

El Paso, Texas, 6. maja. V Sonori, Mexico, so Yaqui Indijanci vjeli ameriškega polkovnika in večkratnega milijonarja Martina Ericksona in ga odvedli v svoje gore. Sedaj zahtevajo od njega odkupnino v znesku \$500,000, česar pa milijonar ni hotel spregjeti.

Radi tega je mehiška vlada svoje vojne odredbe proti Yaqui Indijancem povodila. General Mena, osobni prijatelj vjetrega milijonarja, je polkovniku Kosterlizekemu in generalu Lorenzo Torres, z vsem vojaštvom, ktero imata na razpolago, pripeljati zasledovati Indijance.

Polkovnik Erickson je odpotoval pred dvema tedni iz Mexico Ciudad v državo Sonoro, da bi tamkaj kupil lepo posestvo ob Rio Yaqui. Na potu skozi gorove so ga napadli Indijanci in odvedli seboj. Zajedno so mu namanili, da ga bodo le tedaj izpustili, ako plača pol milijona dolarjev odkupnino. Za plačanje odkupnine so dali polkovniku 10 dni časa in mu zapretili, da ga bodo umorili, ako v 10. dneh ne plača. General Mena je pooblaštil polkovnika Kosterlizekega da zamore svoje vojaštvo z ameriškimi prostovoljci obmejnih pokrajini pomožiti. Od juga semkaj napadel bode Indijanci general Torres, od severa pa polkovnik Kosterlizek. Vendar je pa zelo dvomljivo, bodo li dobili Indijance.

Polkovnik Erickson je bogat posetnik rudnikov. Doma je iz Minnesota, vendar je pa znani po Californiji, Arizoni in Mehiki. Njegovo premoženje se ceni na \$10,000,000 in bi toraj nesrečnim Indijancem lahko odstopil pol milijona za nabavo novega orozja.

Umor na Cherry St.

Na Cherry ulici, Manhattan Borough, v New Yorku izvršil se je dne 5. maja zvez zopet umor, tako da je kronika umorov na Cherry ulici zopet bogatej. Morilcev naravnovo niso dobili, dasiravno so bili tamkaj policaji. Umorili so William McMahon. Morilce je baje 21letni Paddy Shea, o čemur je na Cherry ulici vsakdo prepričan. Vendar pa policija in more nikogar najti, da bi za mogel direktno trditi, da je Shea morilce. McMahon je baje že določne vedel, da ga bodo tekom dneva umorili, kajti svojim tovarjem je že zjutraj dejal: „Predno bode vecer, bode moje sreče proboden. Ako vidite, da me kdo zasleduje, me opozrite.“

Philadelphija, Pa., 6. maja. Nizozemski tovorni parnik "Ocean" je na potu iz Amsterdama v Philadelphijo pri Indian Riverju, 7 milj daleč od Delaware Breakwater občital v pešku. Parnik ni poškodovan in je upan, da ga bodo rešili.

Hotel zgorel.

Chicago, Ill., 6. maja. Petnajstropni hotel Deering na Fullerton Avenue je včeraj pričel goverti. Ogenj je napravil \$10,000 škode. V hotelu je bilo ob času nesreče 50 gostov. Gasilec in policija so bili takoj na licu mesta ter so večino gostov dovedli na varno. Gospa Victoria Nelsonova je bila nevarno ranjena. Rešil jo je policijski narednik Geo. Robinson, kteri je zadobil tudi nevarne opinke. Vendar pa policija in more nikogar najti, da bi za mogel direktno trditi, da je Shea morilce. McMahon je baje že določne vedel, da ga bodo tekom dneva umorili, kajti svojim tovarjem je že zjutraj dejal: „Predno bode vecer, bode moje sreče proboden. Ako vidite, da me kdo zasleduje, me opozrite.“

V drugem delu mesta zgorela je tovarna Planet Picture Frame Co. Skoda znaša \$75,000.

Vojne priprave.

Victoria, B. C., 6. maja. Potnik iz Yokohame došlega parnika "Olympia" poročajo, da japonski časopis "Inomuri" naznana, da se je v Nju Chwang, Port Arthur, Talian Wau, batil boj med Rusi in Japonci in da je vsaki dan pričakovati očitnih sovražev.

Casopis "Hochi" naznana, da so rezervni častniki in vojaki dobili povelje, takoj se pripraviti na mobilizacijo.

Japonske in angleške ladije so do bile povelje nemudoma odpeljuti k ustju reke Yalu. Rusija je svoje vojaštvo v Mandžuriji pomnožila.

Duhoven Walzer zopet prest.

Lorrain, Ohio, 6. maja. Coroner je včeraj izpustil katoliškega duhovnega Ferdinand Walzera, kterega so zapri, ker je bil na sumu, da je umoril gospodinjico Agato Reichlinovo. Razne obtežljive okoliščine sicer značijo da je on morilce, toda coroner se ni upal duhovnega pridržati v zaporu, ker nimata direkturnih dokazov.

Zlato v jezera Champlain.

Glen Falls, N. Y., 6. maja. Delwin S. Potter in njegov sin Maleolm S. Potter dobila sta od vojnega tajnika Beota dovoljenje iz jezera Champlain vzdignuti potopljene ladije. Obra Potterja nameravata vzdigniti angleške ladije, ktere so se potopile v dobi vstajne in v vojski leta 1812. V Indijah je baje mnogo zlata.

Gozdni požari pogašeni.

Albany, N. Y., 6. maja. Komisar državnega gozdarskega oddelka, Middleton, dobil je poročilo, da so vse večji gozdni požari v gorovju pogašeni, oziroma pod kontrolo. Nevarnost bode pa se le tedaj odvremena, ko bodo izdatno deževalo.

Roosevelt na potovanju.

Trinidad, Colo., 6. maja. Predsednik Roosevelt dospel je semkaj o polnoco. Klub temu, da je bilo že pozno, zbral se je na kolodvoru občinstva, ktero je "Teddy" osrečil s svojim političnim govorom. Nato se je odpeljal preko meje v teritorij New Mexico. Governer Otero prišel je gostom nasproti v El Moro, Colo. Predsednik se bode vstavil v Santa Fé in Albuquerque.

Nesreča na morju.

Parnik "Saginaw" se potopil; 20 osob vtonilo.

Newport News, Va., 6. maja. Včeraj zjutraj zadel se je parnik "Hamilton" na potu iz New Yorka v Norfolk, Va., ob parniku "Saginaw" ki je pljal iz Richmonda, Va., v Philadelphia, Pa. Parnik "Saginaw" se je 15 minut po nesreči potopil; 20 osob je vtonilo. Nesreča se je bodila blizu zimske bue svetilnega parnika.

Ko se je pripetila nesreča, pokrivala je vodno gladino gosta megla. Ob parnika sta le počasi vozila Naenkrat se je "Saginaw" prikazal pred "Hamiltonom" in trenutek kasneje sta parnika zadel.

Prednji del parnika "Hamiltona" je zavozil v desno stran "Saginawa" in ga prodrl, tako ga je voda v par minutah zalila.

Potniki, ktori so bili večinoma še v posteljah, so hiteli le površno oblečeni na krov in se skupili na sprednjem delu parnika; nekaj potnikov se je rešilo v resilne čolne in sočno pozna, da se pa ne upa imenovati njegovega imena.

Umorjenega so včeraj pokopali. Pogreba se je udeležilo mnogo žen toda le malo možnih.

Petnajst minut po katastrofi se je parnik "Saginaw" potopil.

Ker parnik "Hamilton" ni bil izdatno poškodovan, odpeljal je dalje in izkral svoje potnike pri Old Point Comfort, na kar so se napotili v Chamberlain.

Nezgoda na morju.

Philadelphia, Pa., 6. maja. Nizozemski tovorni parnik "Ocean" je na potu iz Amsterdama v Philadelphijo pri Indian Riverju, 7 milj daleč od Delaware Breakwater občital v pešku. Parnik ni poškodovan in je upan, da ga bodo rešili.

Wilmingtont, Del., 6. maja. V boju med belimi in zamoreci, kteri se je vršil v Bridgeville, bil je zamoren George Jones ustreljen in trije drugi zamoreci smrtno ranjeni. Na zamorec se je streljal bivši šerifovo pomočnik George Griffith. On trdi, da so ga zamoreci napadli, da se osvetijo umoru zamoreca William Polka, ktere je šerifovo pomočnik ustrelil.

Krvna osveta.

Na kentuekijskih krvavih tleh.

Lexington, Ky., 7. maja. V Jacksunu, Ky., kjer je bil bivši sodnik Marcus minoli pondeljek iz osvete umorjen, zavladali so grozni časi. Celo javnih uradnikov se je polastil smrtni strah, tako da se nične ne upa iskat morilca, kterega tudi ne bodo našli. V Jacksunu vlada nekak eden mir. Nihče izmed množih prič, ktere so umoru prisostvale, se ne upa o zločinu govoriti in dopisnik, kteri je postal to vest v svet, moral je s prvimi vlagom Jackson ostaviti.

Marcum je bil ustreljen in njegov morilec je stal kraj njega, kjer je izstrelil zadnji strel. Ker se boje krvne osvete, neči nične o umoru govoriti.

Deputy šerif Even, kteri je stal kraj Marcuma, ko je slednjega poslal dohitelja krogla, je izjavil, da je takoj po prvem strelu bežal, tako da morilca ni mogel videti. Neki mešanec je rešil, da mu je Even naznani, da je morilca dobro videl, in da ga natancno pozna, da se pa ne upa imenovati njegovega imena.

Boston, Mass., 6. maja. Tukajšnji poslaniki zahtevajo od porte odškodnino za škodo, ktero so napravile vstaške bombe v Solunu na tamsočnih angleških, francoskih in italijanskih poslopjih.

Boj do konca.

Omaha, Nebr., 6. maja. V tukajšnjem mestu štrajkajo delavci različnih strok, tako da je stanje postalo porečje. V mestu je bilo večeraj zelo živahno, štrajkarji so priredili po glavnih ulicah parado.

Skadar, Albanija, 6. maja. Položaj v Albaniji je zopet zelo zamoten. 25. čet Škipetar je obkolo Dijakovo.

Carigrad, 6. maja. V Macedoniji ima sedaj Turčija 156 batalijonov pešcev po 700 osob, 37 skadronov konjičev in 78 baterij točnicarjev. Vojaštvo vilajetov Solun in Edirne se ni mobilizirano.

Solun, 6. maja. V bojih med turškim vojaštvo in vstaši pri Ohridi, kjer se je vršil dne 2. maja, je bilo 70 vstašev usmrtenih in 21 ranjenih, dočim so Turki zgubili 100 mrtvih in 16 ranjenih. V Solunu straži vojaštvo vse banke in konzulante.

Filipopolj, 6. maja. Bolgarska vlada je izdala nove strožje odredbe glede čuvanja bolgarske meje. Petnajst častnikov tukajšnjih posadk je prejše vse polno etovčnih zamorskih vasi. Sedaj je pa bregovi le še kačih 12 vasi, kajti domačini so bežali v gozdove, da so tako všli pred grozovitim belimi. Domučinom nikakor ni mogoče pri oblastih dobiti pomoči ali pa celo odškodnine za škodo, ktero so jim napravili beli.

Mr. Morrison odpeljje dne 9. t. m. s parnikom "Etruria" v New York.

O strajku stavbenih delavcev.

Portsmouth, N. H., 6. maja. Dva pogodbjenika sta včeraj privolila v zahite svojih delavcev, kteri so pričeli dne 1. maja štrajkati. Delavci so danes pričeli z delom.

Boston, Mass., 6. maja. Tukajšnji tesarji so svojim štrajkom zelo zadovoljni, kajti kar so zahtevali, so večinoma dobili ter pričeli deloma danes z delom.

Wilkes-Barre, Pa., 6. maja. Štrajkajoči delavci pri gradnji novih vladnih poslopjih, so danes pričeli z delom, ker so dobili, kar so zahtevali.

Štrajk pralev v Chicagi.

Chicago, Ill., 6. maja. Od 160 tukajšnjih parnih pralnic je le še 5 odprtih, kajti 3500 delavcev štrajkajočih se je pričeli sedaj sedaj. Tudi mašinisti in kurilec in vozniki v skupnem številu 1500. V hotelih in restavrantih nimajo več perila.

Konec štrajka pri gradnji raznih poslopjih.

Chicago, Ill., 6. maja. Od 160 tukajšnjih parnih pralnic je le še 5 odprtih, kajti 3500 delavcev štrajkajočih se je pričeli sedaj sedaj. Tudi mašinisti in kurilec in vozniki v skupnem številu 1500. V hotelih in restavrantih nimajo več perila.

Štrajk pralev v Chicagi.

Chicago, Ill., 6. maja. Od 160 tukajšnjih parnih pralnic je le še 5 odprtih, kajti 3500 delavcev štrajkajočih se je pričeli sedaj sedaj. Tudi mašinisti in kurilec in vozniki v skupnem številu 1500. V hotelih in restavrantih nimajo več perila.

Carigrad, 6. maja. Škipetari so v Skopiju umorili turškega generala. Vest se ni potrjena.

Skadar, 6. maja. Škipetari so v Skopiju umorili turškega generala. Vest se ni potrjena.

Castro in Matos.

Caracas, Venezuela, 6. maja. Turški generali se splošno zatrjujejo, da so vstaški vojaki zvabili v Venezuela, da izposluje sporazum med vstaškimi generali, kteri jen drugemu škodujejo. General Matos došel je dne 1. maja v Barquisimeto, kjer sta vstaški vojaki Penauila in Jacinto Lara zbrala 2000 vstašev. Vlada spočetka ni hotela verjeti, da se je Matos vrnil v Venezuela, kasneje pa je zbrala svoje vojasto in skuša sedaj vstaški obkloti. Podpredsednik Gomez napotil se je na čelo 2000 mož preko Tucacas in Duaca proti Barquisimientu; general Linaree prihaja čez San Felipe in Haritagua na čelo 1400 mož, general Gonzales Parcheo napadel bole vstaš od mesta Gaidor s 1300 možmi in 900 mož pride semkaj preko Carache. Barquisimiente je dobro utrieno, bode v par dnevih obkljenjeno, na kar se bode vršila krvava bitka.

Črna bolez.

Berolin, 6. maja. Na Westfalskem, kjer je tudi mnogo Slovencev, pričela je razsajati med premogarji črna bolez, za ktero boluje nad 20.000 premogarjev. Organizacija premogarjev je že davno opozorila vlado na slabo zdravstveno stanje toda vlada se zato dosedaj ni zmenila.

Še le zdaj so pričeli graditi posebne barake za bolne delavce, kteri so dobili glisti radi slabé pitne vode, kteri je nameščani z urinom. Premogarji, kteri so oboleni za to bolez, niso po več tednov za delo niso sposobni.

Češka ogledala.

Že v starodavnih časih imeli so ljudje ogledala napravljena iz kovanih ogljenih ploščic in so v njih občudovali lepoto svojega obrazu. Kasneje pa, ko so iznašli steklo, imeli so ravnatokšna ogledala, kakoršno sedaj skoraj v nobeni hiši ne manjka.

Najbolj na glasu so češka ogledala zaradi svoje čistosti in naravnega kazanja obrazu. Ogledalo je najboljši prijatelj človeka, ker ono nam vse telesne napake na obrazu pokaže in marsikterga pretrese, ko v jutru svoj obraz vidi rumen, okobrez leska, temne proge pod očmi in nočne verjeti, da je to zares njegov obraz nekdaj tako lepo rudeč, mehke gladke kože in bistri oči. Ogledalo nam pove: Ti si bolan, pazi! In ono ima prav. Pijmo Trinerjevo zdravilno greno vino, ker samo ono čisti kri in tako celo telo. Obraz bude zopet lepo zdrav in oko bistro.

Nasledek pitju tega vina je zdrava kri, zdravo, za delo sposobno telo, bistri um. Zakaj? Zato, ker ni boljšega zdravila na svetu za čistenje krv, kakor je Trinerjevo zdravilno greno vino.

Dobri gospodini in pripravljeni na vseh vrstah, da bude vam zdravilno greno vino.

<

Entered January 25, 1902, as second-class matter, Post Office at New York, N. Y., Act of Congress of March 3d, 1879.

Glas Naroda

List slovenskih delavcev v Ameriki

Urednik: ZMAGOSLAV VALJAVEC

Lastnik: FRANK SAKSER, Publisher: 109 Greenwich St., New York City.

Na leto velja list za Ameriko
" " pol leta 1.50.
Za Evropo za vse leta . . . gld. 7.50.
" " pol leta . . . gld. 3.75.
" " četr leta . . . gld. 1.80.
V Evropo pošljamo list skupno dve številki.

"Glas Naroda" izhaja vsak torek četrtek in soboto.

GLAS NARODA

(Voice of the People)

Will be Issued every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase do 10 vrstic se plača 30 centov.

Dopisi brez podpisa in osobnosti ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli poslati po Money Order.

Pri spremembah kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitrejš najdemo naslovna.

Dopisom in pošiljatvam naredite naslov:

GLAS NARODA,
109 Greenwich St., New York, City
— Telefon 3795 Cortlandt. —

Zamorsko vprašanje.

Zamorsko vprašanje še dolgo ne bo rešeno. Kakor se običaje vstopljenci vedno iznova pojavi na površju vodne gladine, pod ktero plava ostalo truplo, tako se pojavlja tudi zamorsko vprašanje na površju z vedno žalostnejšim licem, katero bode sčasoma postalo povsem resno in končno celo preteče. Od zamorskega vprašanja je odvisna bodoča osoba 8 milijonov ljudi — zamorcev naših južnih držav, njihova bodočnost in njihovo blagostanje; vprašanje je toraj velicega pomena, katero ni mogoče rešiti le z navadnim zmajanjem ramen in ktero ne bode prenehale biti, ako ga prepustimo samemu sebi.

Ne da bi upali, da bi bilo to vprašanje v sedanji kapitalistični dobi sploh kedaj mogoče pametno rešiti, smo baš na tem mestu našega lista že čestokrat razmotrivali o sredstvih, potom katerih bi bilo končno kočljivo vprašanje vendar le mogoče rešiti, ako bi na odločilnem mestu imeli le nekoliko dobre volje. Vse to bi se dalo dosegiti z ustavnovitvijo posebnih zamorskih držav na našem jugu.

Toda predno bode javno mnenje v toliko napredovalo, da bode delovalo na končno rešitev zamorskega vprašanja, katera rešitev bi naj bila drugačna, nego odvzetje političnih pravic zamorcem, je sploh neumestno tem razmotriti.

Vsekakso pa smatramo umestnim zvedeti, v kolikor je zamorsko vprašanje v krogih odločilnih slojev in strank našega ljudstva napredovalo. In baš v tem oziru uvidimo, da se je naslovno vprašanje zlasti tekem zadnjih let precej hitro razvijalo.

Še pred par leti je bil položaj dokaj jednostaven. Zamorce na jugu so imeli postavno volilno pravico, katero pa niso zamogli izvrševati, kajti nihov beli somesčan so jih raz volišči jednostavno s puškami in revolverji pregnali ali so pa volilne listine povoljivih v svoj prid preinačili. Demokratična stranka v severnih državah o takem postopanju svojih južnih političnih somišljencov naravnootvoriti neče, dočim republikanci zamorsko stvar izkorisčajo le v svoje reklame, ne da bi na ta način zamorcev kaj pomagati. Z govor o dogodkih na jugu ševedajo le proti demokratom, ne da bi imeli zamorcev od tega kakor koristi.

Toda v novejšem času so v večini južnih držav zamorcev "praktično" izvzeli volilno pravico ne radi "pleme, polti ali bivšega robstva", kar bi 15. točka ustave preprevedala, temveč radi določb, ktere veljavajo le za zamorce, kterih starši ali prastariši so bili že pred letom 1863. polnomočni državljanji — kar pa naravnootvoriti ne bili. Le te vrste zamorcev s tem nimajo nicaesar opraviti.

Sedaj se je pa javno mnenje, v kolikor je odvisno od starih strank, počasno spremenilo. Sedaj trdijo tudi republikanci, da je bila 15. točka ustave velika politična napaka; tudi druge inače liberalne osobe, kiere so se mogoče nekdaj celo takozvana abolicijnskega vprašanja udeležile,

trdijo, da bi se zamorce takoj po podelitvi svobode ne smela podati volilna pravica, temveč še le potem, ko bodo zamorce za izvrševanje državljanških pravic "dozoreli". Tega namenja so vsi zagovorniki zamorske stranke, od zamorskoga prvoribitelja Booker Washingtona do zadnjega republikanskega ali demokratičnega "Heelerja". Vsi namreč trdijo, da je treba zamorce najprej vzgojiti in še le potem jim dati politične pravice. Ne da bi o tem natančneje razpravljali, naj stavimo le jedno vprašanje, namreč, kako je bilo mogoče, da zamorce v 40 letih, pred katerim časom so zadoobili svobodo, pa vse do današnjega dne še vedno niso vzgojeni? Na jugu sta vladali menjave republikanska in demokratična stranka, toda kljub temu so današnji južni zamorce še vedno na istej kulturnej stopnji, kakor so bili nedaj — pred štiridesetimi leti v dobi robstva.

Medtem ko smo v navedenem delu članka z ozirom na zamorsko vprašanje prišli do ravnonosnega navedenega zaključka, preidemo povsem logično do vprašanja o preklicu 15. točke ali določbe naše ustave.

Razni ameriški listi, bodisi na sever ali jugu, zahtevajo dandanesjno, kar bi pred jednim edinim dejetjem veljalo za voleizdajstvo: uprava volilne pravice, katera je bila tedosaj zamorcev jamčena. Ta zahteva je pa postala v gotovih krogih, odkar bolj popularna, ker bi se z njo zajedno rešilo še drugo važno vprašanje, kero že danes prouzoča našim državnim velike skrbi. Nekoc sode brezvonomo napolči dan, ko so tudi Filipinsko otocje uvrščeno ned naše države. Naj li potem naši učnji bratje, po našej zaslugu "osvobodenii" Filipinci, ktere do telesa gotovo ne bodo do zadnjega podali, tudi volijo in pošljajo svoje zastopnike v kongres?

To vprašanje bi bilo toraj zajedno z zamorskim rešenjem: toraj je točka 15. naše ustave velicega pomena in saj radi tega jo morajo zopet preklicati.

Ako pa pride do tega, da zamorce ne le praktično, temveč tudi postavijo zgube svoje politične pravice, nastalo bode med republikanci temeljno novo sporno vprašanje: namreč radi ustavnopravnega zastrupanja pojedinih držav v kongresu in elektoralem zboru, kteri voli predsednika republike. Republikanci namreč zahtevajo, da se vsled pojmanja volilnih glasov na jugu tudi zastopstvo južnih demokratičnih držav v kongresu zmanjša.

Toda o tem bodo razpravljali kasneje. Za danes naj zadošča, ako pribijemo, da imajo naši južni zamorce sedaj, po 40 letih njihove osvoboditve, 38 let po državljanski vojski in 35 let po podelitvi volilnih pravic zamorcem, še manj pravice nego so jih imeli poprej, ko so bili nesrečni sužnji.

Izslejevanje v Ameriko.

Gospodarski odsek avst. drž. zborna sprejel naslednje predloga glede izseljevanja v Ameriko: I. Vlada se znowa in nujno pozivlja, da predloži Šim preje načrt zákona o izseljevanju v ustavno razpravljanje. Temu začnemu načrtu naj bodo vodilni misli: a) pri varovanju svobode izseljevanja naj ima zakon primerne prisilne odredbe, ki bodo odredile podjetja in pogodbe izseljevanja, pojasnilo agenture, skrbete za varstvo izselnikov v pravrem in v gmotnem ozirom ter odgovarjale vsem drugim predpogojem o modernem razvoju izseljevanja. b) Ustanovi naj se posebno državno mesto, kateremu se odkaže izvrsitev izselniškega zakona in kontrolo nad izseljevanjem sploh. Ravnato naj se pri deželnih vladah obeh dežel, v katerih je izseljevanje močno razvito, nastavijo krajevi, n strokovni referenje in krajevni brambni odbori, da vodijo in nadzrujejo izseljevanje. c) Sistematično podpirati vse blagotvorne uredbe domačih izseljencev v tu in inozemstvu, kakov vse druge organizacije, katerim je namen, zdrževati gospodarske zveze izseljencev domovino. II. Nadalje se vlada poziva: 1. Da skrbi za statistično sestavo o avstrijskem izseljevanju, in sicer tako glede izseljencev, ki so se že naselili v tujini, kakor tudi o začasnem izseljevanju kmetijskih delavcev iz Avstrije. Ta statistika mora beležiti socialne in gospodarske razmere. 2. Vlada naj skrbi, da se potovanje izseljencev v prekmorske pokrajine uravna preko Trsta ter da se preskrbi tam vse potrebo za preskrbo izseljevanja, posebno, da se podpirajo parobrodne družbe, ki se posvetujejo takemu prometu. 3. Spremenja naj se ustavnim potom času primerna določila glede izseljevanja vojnih obvezancev. 4. Naj se ukrenejo odločna sredstva za odpravo trgovanja z dekleti iz Avstrije. 5. Konzularne oblasti se morajo intenzivno zavzemati vseh zadev izseljevanja, posebno glede pravnega varstva izseljencev.

"Sl. Nar."

Frank Matko.

Dopisi.

Braddock, Pa., 4. maja.

Še nekoliko v pojasnilo članom J. S. K. Jednote. V glasilo dohajajo raznovrstni dopisi, kako bi se pospešilo blagostanje Jednote. Jedni priporočajo tako, drugi zopet drugače. Nekteri govore in pišejo, da naj bi sameci plačevali sami za sebe, a tako govore preko glave, kakor Angleži pravijo. Vprašam pa: koliko plačajo sameci za oženjene in koliko oženjeni za samec. Jaz pa menim, da smo vsi jednak, jednake doneske plačujemo in jednako podporo dobivamo. Ako kateri samec misli, da kaj plačuje za oženjene, se tako moti, kajti ako meni žena umrje, mi Jednota plača \$300 in to iz moje podpore, ker meni potem ostane le še \$500 in za pogreb \$100; oni pa, ki je sam, pa dobé njevi dediči vseh \$900. Toraj niso niti škodi, in če budi malo bili, kedo je pa krič, da so sameci, naj se po oženjenu, potem jim bode pa vsega dovolj. Vem pa, da se sameci nič ne jejo, po mojem mnenju le oženjeni to vprašanje razpravljajo; dosedaj se ni oglašil nijeden samec zaradi tega vprašanja.

G. Perko je mnenja, da bi se naročilo šest razredov, a moja zdrava pamet mi veli, da tudi te ne bode lednoti prineslo blagostan, potem sede le še zavarovalna družba (Insurance Co.), ne pa Jednota. Za tako napravo nas je tudi premalo in Jednota ne bi imela nič bolj trdnega statiča, kajti ako bi veliko ljudi umrlo, tako bi se pa plačevala smrtnina, ki bi bilo določeno, toliko plačamo in mesec in ne več, na tak način nora postati vsak zavod bankrot. Moje mnenje je, da ostanemo zvesti ratje, kakor smo bili do sedaj, samo ussešenj naši bi se površil od 50 et. Ako nas bala smrt bolj potrošna običe pri društvinah, potem pa posezino malo bolj globoko v žep, kadar bode pa nas neizprosna smrtna vola, bodo pa drugi za nas plačali. Zakaj naj bi javkali ako plačamo na mesec \$2. Dokler je človek zdrav tudi lahko plača, kadar je pa bolan, dobi na sigurno podporo.

Brajte, le lepo složni bodimo, kaj pravi možje, v slogi je moč, v nalogi pa razkropitev; bodimo vsi za jednega, in jeden za vse; Vsegačo pa organizirati delavci odslovjeni, ako se do tedaj ne poslove od svoje unije. Železničarji morajo v slučaju, da strijajajo drugi delavci, tudi strijajati v znamenju sočutstva in baš to hoče sedaj vlada preprečiti.

Dunaj, 7. maja. Tukajšnje ministervi inostranskih del, je danes ameriškemu poslanstvu uradoma naznalo, da je avstrijska vlada sklenila, svetovne razstavne v St. Louisu ne udeležiti, ker je celo za najpotejnje nabave primanjkuje denarja.

Stockholm, Švedska, 7. maja. Vlada je v državnem zboru predlagala dovolitev zneska \$50,000 za nabavo ladije, s ktero bodo odšli iskati Nordenskjoldovo severno ekspedicijo, o kateri že dolgo časa ni bilo nicaesar slisati. Nordenskjoldova ekspedicija je odpotovala v Severno ledeno more in dne 1. oktobra 1901. s parnikom "Antarctic".

Madrid, 7. maja. Iz Melille se brzajovala tukajšnjemu "Imparzialu", da je bil pretendent v svojem taborišču v Zelenanu umorjen.

Melbourne, 7. maja. Vlada države Victoria naznana, da bodo dne 12. maja vsi organizirati delavci odslovjeni, ako se do tedaj ne poslove od svoje unije. Železničarji morajo v slučaju, da strijajajo drugi delavci, tudi strijajati v znamenju sočutstva in baš to hoče sedaj vlada preprečiti.

Dunaj, 7. maja. Tukajšnje ministervi inostranskih del, je danes ameriškemu poslanstvu uradoma naznalo, da je avstrijska vlada sklenila, svetovne razstavne v St. Louisu ne udeležiti, ker je celo za najpotejnje nabave primanjkuje denarja.

Berlin, 7. maja. Vlada ni izgnala vseh mormonskih misijonarjev iz Nemčije, temveč le nektere, ktere niso postopali po zakonu.

Paris, 7. maja. Iz Bastia, Corsica se poroča, da je policija zajedno z vojnimi silami izgnala tukajšnje misijonarjev, ki so se objednali, da se še vedno razkropitev, da bodo obleganja že dve dni niso nicaesar jedli. Končno so sestavljena vrata s sekiram, razobilni in kapuine aretilari. Klerikale so hoteli prirediti demonstracije, toda vojaštvu jih je takoj razkropilo.

Rim, 7. maja. Cesar Viljem je včeraj očaril Rim in odpotoval v Nemčijo. Cesarja je spremil na kolodvor kralj Viktor Emanuel. Kralja sta se izseljeno poslovila. Ljudstvo je navdušeno klicalo Viljemu pozdrave,

Evropske in druge vesti.

Rim, 6. maja. Kralj Viktor Emanuel in cesar Viljem sta včeraj s svojim spremstvom obiskala znani samostan benediktincev v Cassino.

Portsmouth, Anglija, 6. maja. Kralj Edward dospel je včeraj semkaj iz Cherbourg. Na trdnjavah so ga pozdravili z običajnimi streli. Ta kaj nato se je kralj odpeljal v London.

Paris, 6. maja. Ministerski predsednik Combes je v pogovoru z nemškim senatorjem dejal, da bode takoj pri otvoriti parlamenta zahteval ločitev cerkve od države, kar pomenja za Evropo zopet korak naprej. London, 6. maja. Nemški Lloydov parnik "Preussen" se je na potu iz Hamburga na Kitajsko zadel ob parnik "Marquette". Oba parnika sta izdatno poškodovana in so ju dovedli semkaj v svrhu poprave.

Paris, 6. maja. Knes Ferdinand Bolgarski, kjer potuje incognito, dospel je včeraj s svojo materjo in otroci princema Boris ter Kiril in princezino Evdoksijo ter Nadeždo semkajo.

London, 6. maja. Kralj Edward namerava po leti obiskati cara Nikolaja v Petrogradu.

Petrograd, 6. maja. Z ozirom na klanje Židov v Kišinevu povdrala tamozni list "Besarabijec", da je za izgredje odgovoren petrogradski list "Novoje Vremja" in drugo časopisje, kero vedno ščuva proti Židom.

Aden, Arabija, 6. maja. Semkaj se poroča, da je Hadži Mohamed Abdulla (Mullah) ponovno napadel Angrę pri Geladi, v deželi Somalij. Angleži so baje napad odbili, toda angleške zgueb so velikanske.

Yokohama, Japonska, 6. maja. Semkaj se poroča, da je Hadži Mohamed Abdulla (Mullah) ponovno napadel Angrę pri Geladi, v deželi Somalij. Angleži so baje napad odbili, toda angleške zgueb so velikanske.

Yokohama, Japonska, 6. maja. Semkaj se poroča, da je Hadži Mohamed Abdulla (Mullah) ponovno napadel Angrę pri Geladi, v deželi Somalij. Angleži so baje napad odbili, toda angleške zgueb so velikanske.

Yokohama, Japonska, 6. maja. Semkaj se poroča, da je Hadži Mohamed Abdulla (Mullah) ponovno napadel Angrę pri Geladi, v deželi Somalij. Angleži so baje napad odbili, toda angleške zgueb so velikanske.

Yokohama, Japonska, 6. maja. Semkaj se poroča, da je Hadži Mohamed Abdulla (Mullah) ponovno napadel Angrę pri Geladi, v deželi Somalij. Angleži so baje napad odbili, toda angleške zgueb so velikanske.

Yokohama, Japonska, 6. maja. Semkaj se poroča, da je Hadži Mohamed Abdulla (Mullah) ponovno napadel Angrę pri Geladi, v deželi Somalij. Angleži so baje napad odbili, toda angle

Listek.

„To je zahvala!“

(Dalje.)

V koci je zaslila glasno govorjene.

„Povej mi, Ciril Vladimirovič! se je zasmajala teta, „kje si dobil kapo! Ali je tudi ta dario za cerkev?“

Nic odgovora.

Potem je slišala, kako je Milica še enkrat vprašala, kakor bi se vzbudila njena radovednost. Tudi Nadežda je pazljivejše poslušala. Stopila je bliže odprtega okna in slišala je kratke, pretrgane stavke, ktere je govoril Ciril, kakor prisijen. Toda pologama je začel pisi gladejše in čim dalje je govoril tem bolj se je nagibala Nadežda in oknu. Potem se je prijela za neko desko, obraz jej je postal smrtno bleđ prsi so se ji burno vdigovalo, vendar se je še vedno držala kvisko — saj je morala vse, vse slišati, kar je starec tu notri grozovitega pripovedoval! Nato je videla, kako se je zgrudila teta z glasnim vzrikom izgovorivši jedno samo, toda strašno besedo, na tla, ona suma pa je zaskrila v divji obupnosti:

„Pomoč, pomoč!“

Planila je v kočo, objela je Milico ter jo močila s svojimi solzami, medtem ko je prihodil nekaj kmetov. Ciril Vladimirovič je pa ležal na ležišču, kakor brez življenja. Čez nekaj časa je odprla majorjeva sestra oči ter pogledala okrog sebe — goroviti ni mogla.

„Vzdignite jo in nesite domov!“ je zapovedala. Nadežda vsa preplašena in skoraj nezavestna.

Kmetje so storili, kakor jim je ukazala in počasi se je pomikal tiki sprevod proti majorjevem dvoru, kjer je Vazilij Petrovič še vedno ležal na divanu in spel.

IV.

V Vologdi so se začele porotne obravnave. Že nekaj tednov se je govorilo po celiem mestu o veliki sodbi „Kadiš in tovaris“. Za stotisoč je bila država osleparjena in obdolženem je žugalo prognanstvo za vse življenje v Sibir v slučaju, da jim bo krivda dokazana.

Prokurator Nikolaj Aleksandrovic je zdihoval pod težo mnogega dela, sedaj pa se je veselil, da bode že vendar enkrat zadnja, končna razprava. Vendar ni šlo tako hitro, kakor si je mislil: manjkala je namreč jedna glavnih prič in ta je bila — Stepan Jakovlevič Kuzmin iz Galiča. Sicer so bili zapiski njegovih izjav, ktere je napravil pred mirovnim sodnikom v Galiču, že vsi v Vologdi med sodnijskimi spisi, toda k glavnej obravnavi je moral priti sam osobno. Pravočasno mu je poslalo sodišče poziv k zadnji razpravi, toda njega ni bilo. Preostalo ni toraj družega, nego zadnje za par dni preložiti ter pričo brzjavno poklicati.

Brezovat mirovne sodišču v Galiču s poveljem, da mora priča Stepan Kuzmin, trgovec, takoj odpovedati v Vologdo, so oddali. Po 24 urah so prejeli brzjavni odgovor. Prokurator je brzjav prebral, sprva površno, potem pa čedalo natančnejše in pazljivejše. Odgovor se je glasil: „Stepan Jakovlevič Kuzmin, priča v sodbi „Kadiš in tovaris“, je odpotoval že dne 10. decembra iz Galiča v Vologdo, da bi tam, kakor je reklo, pričal. Potem pa se je mislil peljati naravnost v Petrograd, da bi tam dobil pri carski banki sveto dvesto-tisoč rubljev glavnih dobitka. Ta dobitek pa je vzdignjen, kakor smo brzjavno zvedeli ob banke, že 17. t. m., toraj pred določeno dobo za obravnavo; je li doblec samega sprejet denar ali ne, iz odgovora ni razvideti.“

Kuzmin, Kuzmin! Prokurator je premisljal. Ime se mu je zelo tako znano, kje ga je neki slišal? A saj res — Milica Petrovna je o njem govorila; to je bil oni trgovec, ki je prenočil na majorjevem posestvu in dal Vazilju Petroviču izgubljeno listino s štiritočetručiničnimi rublji nazaj, ne da bi hotel vzeti za to kako plačilo.

Čudno, da se ni prikazal pred sodiščem, ko se ga vendar nenesar ne sumišlja! Kaj ga je pač pridržalo?

Ako je bil na majorjevem posestvu nekoliko dni pred sodbo, potem je hotel gotovo tudi v Vologdo priti. To namero so morali gotovi uzroki preprečiti.

Prokurator se je naslonil na stol in zatisnil očes.

Kteri so bili temu uzroki? Nenadno bolezni, nesreča? — Spomnil se je srečke in visokega dobitka. Kuzmin je hotel v Petrograd, da bi pri temošnjici banki dobil sveto. Kdo je srečko pokazal, dobil je dobitek izplačan; izkaznice, da je dotičnik pravi Stepan Kuzmin, ni nikje zahteval in tako je dobil denar, kdo je imel srečko. Toda kdo?

Prokurator se je naslonil na stol in zatisnil očes.

Kteri so bili temu uzroki? Nenadno bolezni, nesreča? — Spomnil se je srečke in visokega dobitka. Kuzmin je hotel v Petrograd, da bi pri temošnjici banki dobil sveto. Kdo je srečko pokazal, dobil je dobitek izplačan; izkaznice, da je dotičnik pravi Stepan Kuzmin, ni nikje zahteval in tako je dobil denar, kdo je imel srečko. Toda kdo?

Prokurator se je naslonil na stol in zatisnil očes.

Kteri so bili temu uzroki? Nenadno bolezni, nesreča? — Spomnil se je srečke in visokega dobitka. Kuzmin je hotel v Petrograd, da bi pri temošnjici banki dobil sveto. Kdo je srečko pokazal, dobil je dobitek izplačan; izkaznice, da je dotičnik pravi Stepan Kuzmin, ni nikje zahteval in tako je dobil denar, kdo je imel srečko. Toda kdo?

Prokurator se je naslonil na stol in zatisnil očes.

Kteri so bili temu uzroki? Nenadno bolezni, nesreča? — Spomnil se je srečke in visokega dobitka. Kuzmin je hotel v Petrograd, da bi pri temošnjici banki dobil sveto. Kdo je srečko pokazal, dobil je dobitek izplačan; izkaznice, da je dotičnik pravi Stepan Kuzmin, ni nikje zahteval in tako je dobil denar, kdo je imel srečko. Toda kdo?

Prokurator se je naslonil na stol in zatisnil očes.

Kteri so bili temu uzroki? Nenadno bolezni, nesreča? — Spomnil se je srečke in visokega dobitka. Kuzmin je hotel v Petrograd, da bi pri temošnjici banki dobil sveto. Kdo je srečko pokazal, dobil je dobitek izplačan; izkaznice, da je dotičnik pravi Stepan Kuzmin, ni nikje zahteval in tako je dobil denar, kdo je imel srečko. Toda kdo?

Prokurator se je naslonil na stol in zatisnil očes.

Kteri so bili temu uzroki? Nenadno bolezni, nesreča? — Spomnil se je srečke in visokega dobitka. Kuzmin je hotel v Petrograd, da bi pri temošnjici banki dobil sveto. Kdo je srečko pokazal, dobil je dobitek izplačan; izkaznice, da je dotičnik pravi Stepan Kuzmin, ni nikje zahteval in tako je dobil denar, kdo je imel srečko. Toda kdo?

Prokurator se je naslonil na stol in zatisnil očes.

se je pojavil na njegovem čelu, težko je dihal, postal je bleđ. On?! Ne-sramnost, kaj tacega sumniči!

Skočil je kviško in hlastno izpli kupico vode. Nato je pričel hoditi z velikimi koraki po sobi gori in dol. Po glavi so mu krožile različne misli in mučna vprašanja. Spomnil se je prizora v gozdu, ko se je naenkrat pojival stari muž Ciril Vladimirovič, kateri je imel kožuhovo kapo, zaznamovan z imenom „Stepan Kuzmin“. Nato pa je odločno zmajal z glavo. Preprosti nabiralce darov na kadnikovsko cerkev ne stori govoril nič žlega mit najmanjšemu črviku, kaj še le kakemu človeku!

Nanekrat mu je dozorel v glavi sklep in vseled se je k pisalnej mizi. S tresočo roko je pričel pisati — uraden brzjav na carsko banko v Petograds. Prokurator carskega deželnega sodišča v Vologdi, dvorni sve tovlar Nikolaj Aleksandrovic Novikov prosi takoj brzjavnega odgovora, kakšen je bil mož, ki je 17. decembra dobil v banki glavnih dobitkov v znesku 200.000 rubljev. Drugi brzjav pa je odposlal v Galicijo s prošnjo za natančen popis trgovca Stepana Kuzmina. Pogledal je na uro. Do poludne še lahko dobit odgovor.

Ko je oddal brzjav, se je vseled napisani ter zapovedal vozniku, naj ga pelje venjak iz mesta po cesti, ki vodi v Kadnikovo. Bil je zelo razburjen, toda mrzli zrak mu je hladil in umiril nemire živec. Njegovo ravnodusje, katero je sicer vedno kazal, je ostavilo.

Peljala sta se ob reki že več nego jedno uro, dokler nista dosegala do mestu, kjer bi morala voditi še nedolžana cesta čez reko v Grjazovec. Tukaj je bilo zbranih na bregu polno delavec, ki so delali železen most. Prišedši bliže, je zapazil prokurator med delavci inženirja. Ta koj je ukazal ustaviti, stopil k njemu in ga pozdravil. Vladimir Pavlovič mu je začel razklučati, kako težavno je delo in kako počasi napreduje.

„Reka je tako deroča in potem si lahko mislite, kako sitno nam je, ako moramo iz nje dobiti, kar nam pada v vodo. To vzame mnogo truda in časa. Ob takih prilikah pridejo včasih čudovite stvari na dan. Tako smo doobili danes iz vode neki kovčeg. Bog zna, od kod je priplaval semaj.“

„Kovčeg?“

Prokuratorjevi oči so se takoreč kar zabolde v oblateno in premičeno stvar pred njegovimi nogami. Sam ni vedel, zakaj in kako, toda vleklo ga je z nepremagljivo silo k njej.

(Dalje prihodnjič.)

Nad 30 let se je obnašal Dr. RICHTERJEV SVETOVNI, PRENOVILJENI „SIDRO“ Pain Expeller kot najboljši lek zoper REUMATIZEM, FOKOSTNICO, PODAGRO itd. in razne reumatične neprilike.

SATO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah ali pri F. Ad. Richter & Co. 215 Pearl Street, New York.

NAZNANOLO.

Podpisani naznanjam rojkom slovencem in Hrvatom, da imam svoj lepo urejeni

SALOON, 198 Corner 4th & Bryant Street, San Francisco, Cal.

Vedno točim sveže pivo, dobra kalifornijska vina, vsakovrstni whiskey ter brandy, fine smodke itd. Preskrbim stanovanje in hrano z najboljšo postrežbo.

V obilen obisk se priporoča: (31de) John Puhek.

J. Radmelich priporoča Slovencem in Hrvatom vso.

saloon, 436 Watson Avenue, Butte, Mont.

Vedno točim sveže pivo, fina kalifornijska vina, vsake vrste žganje, prodajal izvrstne smodke in ptičje postregel s tečnimi jedili.

Za obilen poset se priporoča J. RADMELICH, 436 Watson Avenue, Butte, Mont.

GOTOVE denarje najceneje ku piš pri F. SAKSERJU 109 Greenwich St., New York.

Hočeš razveseliti svojega moža?

Da! Dobro! Kupi ter postreži svojemu možu z lepim kosom pečenke, kakoršno dobiš pri

Martin Geršiču,

301 Northern Avenue, Pueblo, Colo.

Telefon: 439 Union.

Govori se v vseh slovanskih jezikih. Priporoča se rojake in drugim bratom Slovenom Martin Geršič, lastni

Hallo, rojaki!

Slovencem naznanjam, da sem kupil

SALOON

od gospoda J. Stublerja

v Duluth, Minn., 217 W. Superior St.

Točil bodem vsakovrstne dobre pijače, imam lepo prenočišče za potnike, kakor tudi prosti lunch.

Prodajam tudi železniške in parobrodne listke ter pošiljam denar v staro domovino. Rojake Slovence in Hrvate, kjer potujejo čez Duluth, Minn., vabi, da me blagovljivo obiskata, ker bodo gotovo zelo dobro postreženi

Sè spoštovanjem (31)

Josip Scharabon.

Prodajamo, dajemo na posodo, popravljamo in zamenjamo

pisalne stroje,

(TYPEWRITERS)

pripravljeni tudi za slovanske jezike.

Prodajamo priprave h strojem.

Prodajamo posamezne dele.

Preskrbimo stenografe in poslovce na stroju.

ALI VAM ZAMOREMO POSTRECI?

Remington Typewriter Company,

327 Broadway, New York, N. Y.

Matija Pogorelc, prodajalec

UR, VERIŽIC, UHANOV, murčkov iz reškega zlata in druge zlatnine.

BOGATA ZALOGA RAZNIH KNJIG.

Novi cenik knjig in zlatnine pošljem poštne prosti. Pište pon.

Cene uram so naslednje:

Nikel ure 7 Jewels	\$6.—	Boss case 20 let garancije:	\$6.—
15 Jewels Waltham	\$9.—	16 Size 7 Jewels	\$15.—
Srebrne ure z enim pokrovom	\$12.—	" 15 "	\$18.—
" 15 "	\$12.—	Boss case 25 let garancije:	\$25.—
Srebrne ure z 2 pokrovoma	\$16.—	16 Size 7 Jewels	\$25.—
" 17 "	\$16.—	" 17 "	\$30.—

Opomba. Vse zlate ure so z dvojnim pokrovom. Kolesovje pri naštetili urah je Elgin ali Waltham, kakoršnega kdo želi. Blago pošljem po Express. Vse moje blago je garantirano. Razprodajalem knjige dajem rabat (popust) po pismenem dogovoru. Manji zneski naj se pošljajo v poštnih znamkah. Naslov v naročbo knjig je napraviti:

M. POGORELC, Box 226, Wakefield, Mich.

Naročila za ure in vse druge stvari pa naj se od sedaj naprej pošljajo pod naslovom:

M. Pogorelc, Care of B. Schuette, 52 State St., Chicago, Ill.

Družinske pratike po 15 centov in Slovenska pratika po 10 centov je zopet dobiti, ker jo imam v zalogni.

Cena uram: